

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Γ' ΤΑΞΗ ΕΠΑΛ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΠΟ ΤΟΝ 20^Ο ΣΤΟΝ 21^Ο ΑΙΩΝΑ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

A3. (μονάδες 25)

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Ως προς το επικοινωνιακό πλαίσιο (ομιλία) λαμβάνουμε υπόψη:

δομή: απαιτείται ανάλογη προσφώνηση και αποφώνηση

ύφος λόγου: (στη συγκεκριμένη περίπτωση) σοβαρό αλλά και οικείο, άμεσο.

γλώσσα: αναφορική, κυριολεκτική/δηλωτική αλλά και μεταφορική/συνυποδηλωτική, σε επιμέρους σημεία, λόγω του θέματος

Ενδεικτικοί άξονες ανάλυσης

Ο/Η μαθητής/-τρια μπορεί να εμπλουτίσει τις παρακάτω θέσεις με περαιτέρω επιχειρήματα, αναφερόμενος/η στις επιπτώσεις του ρατσισμού, όπως διαφαίνεται και στη θεματική της εκδήλωσης, στο πλαίσιο της οποίας εκφωνεί την ομιλία του/της.

Θέσεις από το κείμενο αναφοράς

Η Νιγηριανή νομπελίστρια τονίζει την υποτίμηση που έχει υποστεί και εξακολουθεί να υφίσταται ο αφρικανικός πολιτισμός από τη ρατσιστική κοινωνία, παρά τη μεγάλη και αναγνωρισμένη συμβολή του στην καλλιτεχνική δημιουργία και στη στοχαστική ερμηνεία του κόσμου. Φέρνει ως παράδειγμα ένα μοντέρνο κίνημα το οποίο εμπνεύστηκε από την αφρικανική τέχνη. Ωστόσο, δεν αναγνωρίζονται πάντα τα δάνεια που πήραν και παίρνουν καλλιτέχνες από αυτήν.

Επισημαίνει πως η μαύρη φυλή, παρά τον προσηλυτισμό που δέχτηκε από ξένες θρησκείες, διαθέτει ηθικές αρετές, ως κληρονομιά από τις δικές της θρησκευτικές πεποιθήσεις, όπως το χάρισμα να μην μνησικακεί για την ανήθικη και εκμεταλλευτική φύση του αποικιοκρατικού συστήματος, υπό το οποίο «στέναζε» πολλά χρόνια.

Η φυλή αυτή καταφέρνει να συνυπάρχει με τους πριν από λίγα χρόνια δυνάστες της, που με σφαγές και εμπρησμούς την αντιμετώπισαν, όταν διεκδίκησε την εθνική της

αυτοδιάθεση. Ο αφρικανικός κόσμος, κατά την ομιλήτρια, θεώρησε ότι η αποαποικιοποίηση της χώρας του δεν χρειάζεται να συμπεριλάβει και την αποκαθάρωση όλων εκείνων των στοιχείων που συμβολίζουν τη ρατσιστική κοντόφθαλμη πολιτική που οδηγεί σε «αθώα θύματα και αδόξαστους μάρτυρες» ευελπιστώντας ότι ο 21^{ος} αιώνας θα αντιμετωπίσει δραστικά θεωρίες και πρακτικές που ιεραρχούν τους ανθρώπους σε ανώτερους και κατώτερους, απαξιώνοντάς τις στις συνειδήσεις του πολιτισμένου κόσμου.

B3. (μονάδες 25)

Στην τρίτη στροφή, τη δομημένη με διαδοχικά ερωτήματα, αισθητοποιούνται διάφορες μορφές βίας, εκτός από τη ρατσιστική:

- η «βία» της οικονομικής αναλγησίας που καταδικάζει στη λιμοκτονία, ενώ υπάρχει αφθονία τροφίμων, γιατί οι τιμές τους δεν αποφέρουν κέρδη στους παραγωγούς τους,
- η πολιτική βία που οπλίζει δολοφονικό χέρι,
- η βία του Ψυχρού Πολέμου των υπερδυνάμεων, που παρασύρει στο θάνατο νεαρούς στρατιώτες και
- στην τέταρτη στροφή η ρατσιστική βία που πλήττει και καλλιτέχνες, όπως: «Ο γερο-νεγρο-Τζιμ/σε βρώμικο χαντάκι», οι οποίοι «σκορπούν» αισθητική απόλαυση ενώνοντας, όπως μας διαβεβαιώνει ο στιχουργός: «λευκοί και νέγροι δίνουνε τα χέρια».

Η αφήγηση του γεγονότος της δολοφονίας του παρουσιάζεται σαν προβολή, που περνάει από μπροστά μας, όπως οι εικόνες μιας ταινίας του παρόντος μας και αφορούν την αδικία και τη δημιουργία αθώων θυμάτων από την πολύμορφη βία της εποχής μας. Η επανάληψη: «λευκοί και νέγροι δίνουνε τα χέρια», «λευκοί και νέγροι δίνουνε τα χέρια» με την αλλαγή στα χρονικά επίπεδα από το παρελθόν στο παρόν δηλώνει τη συνέχεια της συμβολής της τέχνης στην συναδέλφωση των ανθρώπων, παρά το ρατσιστικό μίσος, που κατά καιρούς αναζωπυρώνεται.

{Οποιαδήποτε διαπίστωση από τους/τις μαθητές/-τριες θεωρείται αποδεκτή, εφόσον μπορεί να συσχετιστεί/ τεκμηριωθεί με στοιχεία/ χωρία του κειμένου, χωρίς να δίνεται με τρόπο αυθαίρετο.}